

102 § Talouden tasapainotusohjelman valmistelu

Kaupunginhallitus 29.4.2024 § 102

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi talouden tasapainotusohjelman valmistelutilanteen.

Kaupunginjohtaja täydensi päätösesitystään seuraavasti:

Tasapainotusohjelmaesitys käsitellään valtuustoseminaarissa 6.5. 2024, ja valmistelu jatkuu tasapainotusohjelman ohjausryhmässä.

Päätös

Kaupunginjohtajan täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin.

Valmistelu

Taloustoimittaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Talouden tasapainotusohjelman valmistelu on käynnissä ja ohjausryhmä on kokoontunut 24.1., 18.3. ja 15.4.2024.

Ohjausryhmä on käynyt läpi toimialajohtajien valmistelemia toimenpideesityksiä, jotka toteuttamalla käyttötaloutta voitaisiin sopeuttaa vuosina 2025-2026 alla olevan taulukon mukaisesti. Toimialakohtaiset toimenpide-esitykset ovat päätösesityksen lisätietomateriaalina. Toimialakohtaisista toimenpideesityksistä lisätietoja antavat toimialajohtajat.

Toimenpiteiden vaikuttavuus, M€	TA 2025	TA 2026
Elinvoima- ja konsernipalvelut - toimiala	0,5	0,1
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	1,0	0,6
Tekninen ja ympäristötoimiala	0,8	0,2
YHTEENSÄ	2,3	0,9

Talouden tasapainoon pääseminen vuosina 2025-2026 edellyttäisi

sopeutustoimia n. 5,0 M€/v.

Ohjausryhmä ei ole ottanut vielä kantaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitykseen.

Vaikutusarviointi

Päätös liittyy strategiseen tavoitteeseen kestävä kuntatalous:

- kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella, veroprocentit ovat maakunnan keskiarvon alapuolella
- investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden
- asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon
- omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta
- hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen

Toimialajohtaja Kari Nissinen

Elinkeinojohtaja Terho Savolainen

Henkilöstöpäällikkö Eija Lyyra

Taluspäällikkö Tiina Laakso

Taluspäällikkö Marja Marin

Taluspäällikkö Leena Miettinen

Taluspäällikkö Tarja Säisä

Oheisaineisto

Elinvoima- ja konsernipalveluiden toimenpide-esitykset

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimenpide-esitykset

Tekninen ja ympäristötoimiala, toimenpide-esitykset

Kaupunginhallitus 18.12.2023 § 302

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää käynnistää talouden tasapainotusohjelman laadinnan.

Talouden tasapainotusohjelman ohjausryhmään nimetään valtuustoryhmien puheenjohtajat, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja sekä viranhaltijoiden edustajiksi kaupunginjohtaja ja talousjohtaja.

Ohjausryhmä kuulee tarvittaessa toimialajohtajia ja muita viranhaltijoita.

Talouden tasapainotusohjelman ohjausryhmän tehtävänä on valmistella talouden tasapainotusohjelma, joka sisältää konkreettisia esityksiä ja toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Talouden tasapainotusohjelman tulee olla valmiina 12.6.2024 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Talousjohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kaupungilla ei ole vuonna 2024 kuntalain mukaista taloussuunnitelmassa katettavaa alijäämää.

Tilinpäätöksessä 2022 kumulatiivinen ylijäämä on 20,8 M€. Tilinpäätösennuste on, että vuosi 2023 toteutuu 4,0 M€ ylijäämäisenä. Vuoden 2024 talousarvion tuloslaskelma näyttää -2,5 M€:n alijäämää. Kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan näillä tekijöillä olevan vuoden 2024 lopussa 22,3 M€ ja suunnitelmakauden lopussa 12,0 M€.

Kaupungin talous on taseessa olevasta ylijäämästä huolimatta rakenteellisesti alijäämäinen. Taloussuunnitelmavuodet 2024-2026 ovat ennusteen mukaan alijäämäisiä, arvioitu alijäämä on yhteensä n. 12,8 M€. Alijäämä johtuu siitä, että palkkakustannusten, korkokustannusten, poistojen ja yleisen kustannustason arvioidaan kasvavan suunnitelmakaudella. Samaan aikaan rahoituspohja muuttuu: verotulo- ja valtionosuusrahoitus ei kasva samassa suhteessa. TE2024 -uudistuksen vaikutukset on huomioitu käytettävissä olevien ennusteiden mukaisesti vuodesta 2025 alkaen (vaikutus peruspalvelujen valtionosuusrahoitukseen sekä toimintamenoihin).

Kaupungin on kyettävä tulevana vuosina tasapainoiseen talouteen, jotta se

onnistuu kerryttämään riittävän tulorahoituksen investoinneille. Taloussuunnitelmavuosille valmistellaan talouden tasapainotusohjelma, jonka avulla kaupungin talous on ylijäämäinen viimeistään vuonna 2027. Tasapainotusohjelman valmistelu käynnistetään alkuvuodesta 2024 ja sen on tarkoitus olla valmiina keväällä 2024, jolloin toimenpiteiden vaikutukset voidaan sisällyttää vuoden 2025 talousarviokehukseen.

Vaikutusarviointi

Päätös liittyy strategiseen tavoitteeseen kestävä kuntatalous:

- kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella, veroprosentit ovat maakunnan keskiarvon alapuolella
- investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden
- asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon
- omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta
- hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen

Toimialajohtaja Kari Nissinen

Elinkeinojohtaja Terho Savolainen

Henkilöstöpäällikkö Eija Lyyra

Taluspäällikkö Tiina Laakso

Taluspäällikkö Marja Marin

Taluspäällikkö Leena Miettinen

Taluspäällikkö Tarja Säisä